

ЗАВДАННЯ ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ НАБУ

Бачинська І.М.

*Студентка юридичного відділення
Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола
м. Тернопіль, Україна*

Актуальність даної теми є те, що Україна як правова і демократична держава має боротися з корупцією. Процес реформування законодавства України у сфері запобігання і протидії корупції набуває великого значення дослідження проблематики Національного антикорупційного бюро України як інституційної гарантії забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції. Питання протидії корупції має велике значення для подальшої ситуації в країні. Більше уваги треба приділять законодавству України у сфері запобігання і протидії корупції, а також для вдосконалення правозастосовчої практики у цій сфері. Проблематика Національного антикорупційного бюро України як інституційної гарантії забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції є актуальною, а окремі її аспекти були предметом дослідження окремих сучасних науковців, зокрема: Ю. Бисаги, Д. Белова, В. Довжанина, Я. Лазура, С. Серьогіна.

Завдання та правові основи діяльності НАБУ:

З метою вдосконалення механізму протидії корупції та приведення його у відповідність до міжнародних стандартів 14 жовтня 2014 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про національне антикорупційне бюро України». На сучасному етапі розвитку українського суспільства діяльність цього правоохоронного органу, на який покладено попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття

корупційних, правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових, повинна бути не просто успішною та якісною, а максимально результативною[1]. Ефективність функціонування Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) як централізованої системи, особливо на початковому етапі, може бути досягнута лише за умови побудови дієвої системи управління, розробки вдалої організаційно-штатної структури, налагодження інформаційної роботи, кадрового, правового і методичного забезпечення. Правовою основою діяльності Національного бюро є Конституція України, Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI, закони України: від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII «Про Національне антикорупційне бюро України» від 7 квітня 2011 року № 3206-VI Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X, «Про засади запобігання і протидії корупції» від 14 жовтня 2014 року №1700-VII «Про запобігання корупції» від 18 лютого 1992 року № 2135-XII «Про банки і банківську діяльність» від 6 липня 2012 року № 5178-VI «Про оперативно-розшукову діяльність» від 7 грудня 2000 року № 2121-III «Про депозитарну систему України» Конституція України хоч і не містить конкретних приписів щодо діяльності Національного бюро, але як Основний Закон держави закріплює фундаментальні засади його діяльності, міжнародні договори України та інші законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти. Законами України «Про Національне антикорупційне бюро України» «Про запобігання корупції» закріплено правові основи організації та діяльності НАБУ. Процесуальні аспекти реалізації повноважень цього органу у кримінально-правовій сфері визначено Кримінальним процесуальним кодексом України та Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» а підстави та процесуальний порядок притягнення осіб до адміністративної відповідальності за невиконання законних вимог його посадових осіб –Кодексом України про адміністративні правопорушення[2].

Окрім того, законами України «Про банки і банківську діяльність»; «Про депозитарну систему України» визначено порядок доступу Національного бюро до інформації, що містить банківську таємницю. Створення спеціального

антикорупційного органу є новою в українському законодавстві. За часи незалежності України функції щодо виявлення, припинення та попередження корупційних правопорушень, покладалися на спеціально уповноважені підрозділи органів внутрішніх справ, податкової міліції, Служби безпеки України та органи прокуратури. Через недосконалість чинного законодавства відповідальність за результати проведеної роботи з питань боротьби з корупцією розподілялася між відомствами, які мали власну вертикаль управління та в кінцевому рахунку фактично залежали від політичного керівництва держави. За таких обставин процес виявлення корупційних діянь серед посадовців найвищого рівня був неефективним, а статистичні показники роботи правоохоронних органів у сфері запобігання і протидії корупції не завжди відповідали реальному стану справ на окресленому напрямі правоохоронної діяльності.

Висновок:

Отже, на основі вищевикладеного, можна зробити такі висновки. Національне антикорупційне бюро України нині є провідною інституційною гарантією забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції в Україні. Боротьба з корупцією в Україні є важливим напрямом здійснення державної політики, що водночас підтверджується еволюцією національного законодавства та міжнародного співробітництва у цій сфері. Формування нових антикорупційних органів, інститутів боротьби з корупцією, є важливим і потрібним кроком для майбутнього країни, до якісного покращення стану забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції в Україні.

Джерела:

1. Про національне антикорупційне бюро України : Закон України № 1698-VII від 14.10.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
2. Ведькал В. А. Міжнародна співпраця України у сфері запобігання та протидії корупції / В. А. Ведькал // Право і суспільство, 2016. – № 2(2). – С. 98–104.